

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชา ภาษาไทย ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑. จำนวน ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์
จำนวน ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

๒. ผู้เขียนคู่มือ

ชื่อ

นางเอมอร นามมนตรี

ตำแหน่ง

ครูผู้สอน

โทรศัพท์

๐๓๒-๕๒๒๓๔๕

โทรสาร

๐๓๒-๕๒๐๔๗๘, ๐๓๒-๕๒๒๓๔๕

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนวังไกลกังวล (ฝ่ายมัธยม)

ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รายวิชา **ภาษาไทย**

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

- ตัวชี้วัด
ท ๑.๑ ม. ๑/๑	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม. ๑/๒	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ ม. ๑/๓	ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น
ท ๑.๑ ม. ๑/๔	วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
ท ๑.๑ ม. ๑/๕	มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด
ท ๒.๑ ม. ๑/๒	เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท ๒.๑ ม. ๑/๓	เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน
ท ๒.๑ ม. ๑/๔	เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ
ท ๒.๑ ม. ๑/๕	เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ
ท ๒.๑ ม. ๑/๖	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ท ๓.๑	ม. ๑/๑	พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
	ท ๓.๑	ม. ๑/๔	ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ
	ท ๓.๑	ม. ๑/๕	พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
	ท ๓.๑	ม. ๑/๖	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของ ภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ท ๔.๑	ม. ๑/๓	วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
	ท ๔.๑	ม. ๑/๔	วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
	ท ๔.๑	ม. ๑/๕	แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ท ๕.๑	ม. ๑/๑	สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
	ท ๕.๑	ม. ๑/๒	วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
	ท ๕.๑	ม. ๑/๓	อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
	ท ๕.๑	ม. ๑/๔	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
	ท ๕.๑	ม. ๑/๕	ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณคดี วรรณกรรม การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านในชีวิตประจำวัน การเขียนบรรยายประสบการณ์ การเขียนรายงานการค้นคว้า การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนโครงงาน การเขียนจดหมายส่วนตัว และจดหมายกิจธุระ ฝึกทักษะการพูดสรุปความสำคัญ การพูดเสนอความรู้ การพูดประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ การประเมินความน่าเชื่อถือเรื่องจากการฟังและการพูด การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค การวิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ การท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการและทักษะทางภาษาไทย การอ่านออกเสียง การจับใจความสำคัญ การสรุปความ การตีความ การระบุ การวิเคราะห์ การจำแนก การอธิบาย ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค การเขียน การแต่งคำประพันธ์ การประเมินค่า การแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวิจารณญาณ มีเหตุผล มีระเบียบวินัย มีมารยาทในการสื่อสาร เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน และรักความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม. ๑/๑, ม. ๑/๒, ม. ๑/๓, ม. ๑/๔, ม. ๑/๕

ท ๒.๑ ม. ๑/๒, ม. ๑/๓, ม. ๑/๔, ม. ๑/๕, ม. ๑/๖

ท ๓.๑ ม. ๑/๑, ม. ๑/๔, ม. ๑/๕, ม. ๑/๖

ท ๔.๑ ม. ๑/๓, ม. ๑/๔, ม. ๑/๕

ท ๕.๑ ม. ๑/๑, ม. ๑/๒, ม. ๑/๓, ม. ๑/๔, ม. ๑/๕

รวมทั้งหมด ๒๒ ตัวชี้วัด

โครงสร้าง รายวิชา

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ท ๑.๑ ม. ๑/๑ ท ๒.๑ ม. ๑/๓ ม. ๑/๙ ท ๓.๑ ม. ๑/๑ ท ๔.๑ ม. ๑/๕ ท ๕.๑ ม. ๑/๔	๑. บอกประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ ในการแต่ง และลักษณะ คำประพันธ์ได้ ๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่ง และลักษณะคำประพันธ์ได้ ๓. แสดงความสนใจและเห็น ความสำคัญของเรื่อง กาพย์ เห่ชมเครื่องคาวหวาน ๔. สรุปเนื้อหาเรื่อง กาพย์ เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ ๕. ถอดคำประพันธ์เนื้อหาเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ ๖. มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานตรงเวลา ๗. สรุปความรู้และข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านได้ ๘. บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ๙. เห็นคุณค่าของงานประพันธ์ เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ๑๐. บอกหลักการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็น วรรณคดีที่บรรยายอาหารคาวหวาน และผลไม้ได้อย่างละเอียดอ่อน มีการพรรณนาอาหารคาวหวาน ผลไม้ หลากชนิด ทั้งรูปลักษณ์ สีกลิ่น วิธีการ ตกแต่งอย่างวิจิตรผ่านชั้นเชิงทางด้าน วรรณศิลป์อย่างไพเราะคมคาย ทั้งยัง สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของ ผู้คนในสมัยรัชกาลที่ ๒ ได้เป็นอย่างดี การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เป็น ทำนองเสนาะ ผู้อ่านต้องเข้าใจจังหวะ วรรคตอน เข้าใจฉันทลักษณ์ และเนื้อหา ออกเสียงถูกต้องตาม อักขรวิธี ชัดเจน มีสมาธิในการอ่าน และการควบคุมเสียง การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เป็น คำประพันธ์ไทยประเภทกาพย์ที่กวี นิยมแต่งมากที่สุด มีทั้งแต่งสลับกับ คำประพันธ์ประเภทอื่น และแต่ง เพียงลำพัง กาพย์ยานีบทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑	๑๙	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		๑๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ ๑๒. มีมารยาทในการอ่าน ๑๓. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ ๑๔. แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ ๑๕. มีมารยาทในการเขียน ๑๖. บอกหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้ ๑๗. ยกตัวอย่างงานเขียนบรรยายประสบการณ์ได้ ๑๘. เห็นความสำคัญของการเขียนบรรยายประสบการณ์ ๑๙. บอกหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์แบบความเรียงได้ ๒๐. เขียนบรรยายประสบการณ์ได้ ๒๑. มีมารยาทในการเขียน ๒๒. บอกหลักการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้ ๒๓. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้ ๒๔. มีมารยาทในการเขียน ๒๕. บอกหลักการพุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดูได้ ๒๖. พุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดูได้ ๒๗. เห็นความสำคัญของการพุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู	การเขียนบรรยายประสบการณ์เป็นการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องและเกิดความรู้สึกคล้อยตามเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการเล่า การเขียนบรรยายประสบการณ์สามารถเขียนได้หลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมายบันทึก เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกเขียนได้ตามความสามารถของตนหรือความเหมาะสมกับเหตุการณ์นั้นๆ การเขียนรายงานเป็นการนำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าซึ่งมีวิธีการจัดทำและรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้ได้รายงานที่มีคุณภาพ การเขียนรายงานต้องนำเสนอความรู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาย่างถูกต้องและชัดเจน การจะเขียนรายงานได้ดีต้องกำหนดขอบเขตเนื้อหา และวางแผนการทำงาน เพื่อให้ทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การพุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู ทำให้ได้รับข้อมูลที่กระชับ ประหยัดเวลาได้สาระสำคัญครบถ้วน และทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์ทั้งผู้พุดและผู้ฟัง		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง การบรรยายประสบการณ์ มารยาท ในการเขียน การพูดสรุปความ กาพย์ยานี ๑๑ และการวิเคราะห์ คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรม		
สอบกลางภาค				๑	๒๐
๒	นิทานพื้นบ้าน ท ๑.๑ ม. ๑/๗ ม. ๑/๘ ท ๒.๑ ม. ๑/๒ ท ๓.๑ ม. ๑/๕ ท ๔.๑ ม. ๑/๒ ม. ๑/๔ ท ๕.๑ ม. ๑/๑	๑. ศึกษาความเป็นมา ของนิทานพื้นบ้าน ๒. อธิบายความเป็นมา ของนิทานพื้นบ้านได้ ๓. เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน ๔. ศึกษา นิทานพื้นบ้าน ในท้องถิ่นต่าง ๆ ๕. เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ ๖. บอกรูปแบบของเรื่องสั้นได้ ๗. วิเคราะห์คุณค่าจาก การอ่านเรื่องสั้นได้ ๘. บอกวิธีการใช้งานของ เครื่องมือและเครื่องใช้ได้ ๙. บอกหลักการเขียน แนะนำตนเองได้ ๑๐. เขียนแนะนำตนเองได้ ๑๑. บอกหลักการเขียนแนะนำ สถานที่สำคัญได้ ๑๒. เขียนแนะนำสถานที่สำคัญได้ ๑๓. บอกวิธีการเขียน บทสนทนาโต้ตอบได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวที่เล่าขาน กันสืบมา แม้นยากที่จะเชื่อว่าเป็น ความจริง แต่ถ้าได้พิจารณาเนื้อหา อย่างถ่องแท้แล้วจะพบว่า แฝงเร้นไว้ ด้วยสาระที่เป็นประโยชน์ และยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา และทัศนคติของมนุษย์ในแต่ละสังคม ในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การศึกษานิทานพื้นบ้าน ยังจะทำให้เกิดความภูมิใจ ในเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การยอมรับใน ความหลากหลายของวัฒนธรรม ซึ่งจะทำให้มนุษยสามารถอยู่ร่วมกัน ได้อย่างเป็นสุข เรื่องสั้น เป็นบันเทิงคดีรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายใน ปัจจุบัน การอ่านเรื่องสั้นนอกจาก จะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน แล้วยังได้รับแง่คิดที่มีประโยชน์ ซึ่งนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๑๙	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		๑๔. เขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกต้อง ๑๕. บอกรูปแบบและหลักการพูดเสนอความรู้ได้ ๑๖. พูดเสนอความรู้ได้ถูกต้องตามหลักการพูด ๑๗. บอกความสำคัญและการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง ๑๘. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง ๑๙. บอกความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้ ๒๐. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้	เอกสารคู่มือ เป็นแหล่งความรู้เบื้องต้นที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจวิธีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ปัจจุบันมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่พบว่าผู้ใช้งานไม่อ่านเอกสารคู่มือที่มีมาพร้อมสินค้า ส่งผลให้เกิดการใช้งานที่ผิดพลาดและอุปกรณ์ชำรุดเสียหายอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการศึกษาเอกสารคู่มือจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรอ่านให้เข้าใจอย่างชัดเจน ก่อนนำอุปกรณ์นั้นไปใช้งานจริง การแนะนำตนเอง เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตัวเราให้ผู้อื่นรับทราบ ข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นข้อมูลที่เรากำลังต้องการนำเสนอเองเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง การแนะนำตนเองสามารถใช้ได้ทั้งการพูดและการเขียน การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ เป็นอย่างดี และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ที่เชื่อถือได้ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการสื่อสารประเภทหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ดังนั้นผู้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงควร ศึกษาวิธีการเขียนเพื่อเป็นแนวทาง ในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ การพูดเสนอความรู้ เป็นการพูด เพื่อแสดงความรู้และข้อเท็จจริงให้เห็น ชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้และเกิดความ เข้าใจจากการฟัง โดยมีได้มีเจตนาที่จะ เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือความเชื่อ ของผู้ฟัง การสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่จะสื่อสารด้วยวิธีการพูด และการเขียน ภาษาที่ใช้จึงมีทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน ซึ่งไม่ได้หมายความว่า ภาษาพูดจะใช้สำหรับพูดเพียงอย่างเดียว หรือภาษาเขียนจะใช้สำหรับเขียน อย่างเดียว แต่เราอาจใช้ภาษาพูด ในการเขียน หรือใช้ภาษาเขียน ในการพูดก็ได้ สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ การอ่านหนังสือตามความสนใจ การเขียนสื่อสาร การพูดรายงาน การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน การสร้างคำ ภาษาพูด ภาษาเขียน และวรรณคดีและ วรรณกรรมเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่น		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๓	ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ท ๑.๑ ม. ๑/๒ ท ๒.๑ ม. ๑/๗ ม. ๑/๘ ท ๓.๑ ม. ๑/๔ ม. ๑/๖ ท ๔.๑ ม. ๑/๓ ท ๕.๑ ม. ๑/๒	๑. สรุปบทนำเรื่องราชาธิราชได้ ๒. บอกความหมายของคำศัพท์ เรื่องราชาธิราชได้ ๓. สรุปเนื้อหาเรื่องราชาธิราชได้ ๔. ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้ ๕. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากเรื่องราชาธิราช ๖. นำความรู้และข้อคิดที่ได้มา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๗. อธิบายลักษณะของจดหมาย ส่วนตัวได้ ๘. บอกส่วนประกอบและ รูปแบบจดหมายส่วนตัวได้ ๙. เขียนจดหมายส่วนตัวได้ถูกต้อง ๑๐. อธิบายลักษณะของ จดหมายกิจธุระได้ ๑๑. บอกส่วนประกอบและ หลักการเขียนจดหมายกิจธุระได้ ๑๒. เขียนจดหมายกิจธุระได้ ถูกต้องตามหลักการเขียน ๑๓. บอกประเภทและขั้นตอน การเขียนโครงการได้ ๑๔. เขียนโครงการได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนการเขียนโครงการ ๑๕. บอกหลักและแนวทาง การพูดประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหา โน้มน้าวใจได้ ๑๖. พูดประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหา โน้มน้าวใจได้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ราชาธิราช เป็นเรื่องราวที่แปลจาก พงศาวดารมอญ และเป็นวรรณคดี ร้อยแก้วที่มีสำนวนโวหารคมคาย เนื้อเรื่องชวนติดตาม มีข้อคิดเป็น คติเตือนใจ ตลอดจนปลูกฝังให้ ประชาชนมีความรักชาติ รักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ นับเป็น วรรณคดีที่ถือเป็นแบบฉบับในการเขียน ความเรียงที่ดี และมีข้อคิดคติเตือนใจ หลายประการ ควรค่าแก่การศึกษา อย่างภาคภูมิใจ จดหมายส่วนตัว เป็นการสื่อสาร ด้วยการเขียนประเภทหนึ่ง จากผู้เขียน ซึ่งเป็นผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งเป็น บุคคลที่มีความใกล้ชิด ได้แก่ ญาติ เพื่อน แม้ปัจจุบันจะมีการติดต่อสื่อสาร ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวก รวดเร็ว แต่ในบางโอกาสหรือบางท้องถิ่น อาจไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสารผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการเขียน จดหมายจึงเป็นการติดต่อสื่อสารที่ ยังใช้ได้ทุกยุคทุกสมัยและเข้าถึงได้ ทุกพื้นที่ จดหมายกิจธุระ เป็นจดหมายที่ ใช้ติดต่อกิจธุระที่นอกเหนือจากเรื่อง ส่วนตัว อาจเป็นการติดต่อกันระหว่าง เอกชนกับเอกชน หรือเอกชนกับหน่วย งานรัฐบาลก็ได้ จดหมายกิจธุระมีเนื้อหา กล่าวถึงธุระและเขียนถึงผู้ไม่รู้จักคุ้นเคย	๒๐	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		๑๗. บอกประเภทของการสื่อสารจากการฟังและการดูได้ ๑๘. บอกจุดมุ่งหมายของการรับสารด้วยทักษะการฟังและการดู ๑๙. บอกลักษณะของผู้ฟังและผู้ดูที่ดีได้ ๒๐. สื่อสารจากการฟังและการดูได้อย่างถูกต้อง ๒๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำนามได้ ๒๒. ตอบคำถามเรื่องคำนามได้ ๒๓. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามได้ ๒๔. ตอบคำถามเรื่องคำสรรพนามได้ ๒๕. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำกริยาได้ ๒๖. ตอบคำถามเรื่อง คำกริยาได้ ๒๗. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ได้ ๒๘. ตอบคำถามเรื่อง คำวิเศษณ์ได้ ๒๙. อธิบายการใช้คำบุพบทและหน้าที่ของคำบุพบทได้ ๓๐. ตอบคำถามเรื่อง คำบุพบทได้ ๓๑. อธิบายการใช้คำสันธานและหน้าที่ของคำสันธานได้ ๓๒. ตอบคำถามเรื่อง คำสันธานได้ ๓๓. อธิบายการใช้คำอุทานและประเภทของคำอุทานได้	จึงต้องใช้ภาษาสุภาพ และไม่มีข้อความที่แสดงความสัมพันธ์เป็นการส่วนตัวกัน โครงการ เป็นการศึกษาที่แสวงหาความรู้หรือการสร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เริ่มจากความสนใจของผู้ศึกษาเป็นสำคัญ กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการศึกษาค้นคว้าดำเนินการรวบรวมข้อมูล สรุปผลและเรียบเรียงข้อมูล ต้องทำโดยผู้ศึกษาหรือคณะผู้ศึกษา ดังนั้นจึงควรศึกษาขั้นตอนการเขียนให้เข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อพัฒนาการเขียนรายงานโครงการให้มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันการนำเสนอข้อมูลข่าวสารตลอดจนความรู้ต่าง ๆ มีจำนวนมากสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์และสืบค้นได้ง่าย แต่บ่อยครั้งที่พบว่าข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกับข้อเท็จจริงขาดความน่าเชื่อถือ หรือบิดเบือนทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจผิดพลาดได้ นอกจากนี้อาจเป็นข้อมูลที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจหรือเชิญชวนให้ปฏิบัติตามโดยมีจุดมุ่งหมายแอบแฝง ดังนั้นต้องรู้จักการประเมินค่าเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อเหล่านั้น การฟังและการดู เป็นทักษะของมนุษย์ที่มักเกิดร่วมกันเสมอ เราต้องใช้ทักษะทั้งการฟังและการดู ประกอบกันจึงจะเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ได้		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		๓๔. ตอบคำถามเรื่อง คำอุทานได้ ๓๕. จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำทั้ง ๗ ชนิดได้ ๓๖. ตอบคำถามคำทั้ง ๗ ชนิดได้	อย่างไรก็ตามบางครั้งการใช้ทักษะ ทั้งสองนี้ก็อาจเกิดแยกกัน คำในภาษาไทยจำแนกได้เป็น ๗ ชนิด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และ คำอุทาน การที่คำไทยคำเดียวมีหลาย ความหมายและหลายหน้าที่ ทั้งการจัด ลำดับคำในประโยค ถ้าเรียงผิดตำแหน่ง จะทำให้หน้าที่และความหมายผิดไป ดังนั้นจึงต้องเรียนรู้ชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยคเพื่อให้ผู้รับสาร และผู้ส่งสารเข้าใจได้ตรงกัน และประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ การเขียนจดหมายส่วนตัว การเขียน จดหมายกิจธุระ การเขียนรายงาน การพูดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อ ที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ มารยาท ในการฟัง การดู และการพูด ชนิดและหน้าที่ของคำ และการวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด จากวรรณคดีและวรรณกรรม		
สอบปลายภาค				๑	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑	๒ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	แนะนำรายวิชา	-	-	- สมุดจดบันทึก
๒	๖ พ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่ง และลักษณะคำประพันธ์ได้ ๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่ง และลักษณะคำประพันธ์ได้ ๓. แสดงความสนใจและเห็นความสำคัญ ของเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวาน	นักเรียนเขียนสรุปความรู้ทั่วไป จากเรื่อง กาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวาน	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักช์ - สมุดจดบันทึก - พระบรมฉายาลักษณ์ รัชกาลที่ ๒ - แผ่นแห่งการเรียนรู้ - ใบงานที่ ๑ - ฉลาก
๓	๗ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อหาเรื่อง กาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวานได้ ๒. ถอดคำประพันธ์เนื้อหาเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ ๓. มีความรับผิดชอบและปฏิบัติงาน ตรงเวลา	กาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวาน	นักเรียนดูรูปภาพอาหาร ในวรรณคดีไทย นักเรียนเขียนถอดความ และสรุปเนื้อหาเรื่อง กาพย์ เห่ชมเครื่องคาวหวาน	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักช์ - สมุดจดบันทึก - Power point ภาพอาหารไทย - ใบงานที่ ๒ - ฉลาก

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๔	๙ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๒. บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ๓. เห็นคุณค่าของงานประพันธ์ เรื่อง กาย์แห่งเครื่องควหาวน	กาย์แห่ง เครื่องควหาวน	นักเรียนสรุปคุณค่าด้านเนื้อหา และด้านวรรณศิลป์	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจิตร - สมุดจดบันทึก - ภาพอาหารไทย - สื่อ Power point เฉลยคำตอบ - สมุดจดบันทึก - ไฟล์เสียงอ่าน ทำนองเสนาะ - Power point แสดงบทอ่าน กาย์ยานี ๑๑ - สมุดจดบันทึก - Power point ตัวอย่างกาย์ยานี ๑๑ - ใบความรู้หลักการแต่ง กาย์ยานี ๑๑
๕	๑๓ พ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภทกาย์ยานี ๑๑ ได้ ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กาย์ยานี ๑๑ ได้ ๓. มีมารยาทในการอ่าน	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาย์ยานี ๑๑	นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง ประเภทกาย์ยานี ๑๑	
๖	๑๔ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภท กาย์ยานี ๑๑ ได้ ๒. แต่งบทร้อยกรองประเภท กาย์ยานี ๑๑ ได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาย์ยานี ๑๑	นักเรียนแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาย์ยานี ๑๑	

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๗	๑๖ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนบรรยาย ประสบการณ์ได้ ๒. ยกตัวอย่างงานเขียนบรรยาย ประสบการณ์ได้ ๓. เห็นความสำคัญของการเขียนบรรยาย ประสบการณ์	การเขียนบรรยาย ประสบการณ์	นักเรียนเขียนสาระสำคัญ จากเรื่องการเขียนบรรยาย ประสบการณ์	- สมุดจดบันทึก - Power point ตัวอย่าง การเขียน บรรยายประสบการณ์
๘	๒๐ พ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนบรรยาย ประสบการณ์แบบความเรียงได้ ๒. เขียนบรรยายประสบการณ์ได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนบรรยาย ประสบการณ์	นักเรียนเขียนบรรยาย ประสบการณ์	- สมุดจดบันทึก - Power point แสดงหลักและตัวอย่าง การเขียนบรรยาย ประสบการณ์
๙	๒๑ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าได้ ๒. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้ ๓. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า	นักเรียนเขียนรายงานตาม หัวข้อที่ครูกำหนดให้	- สมุดจดบันทึก - Power point ลำดับขั้นตอน และส่วนประกอบ การเขียนรายงาน - Power point ตัวอย่าง การเขียนรายงาน

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑๐	๒๓ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการพูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟังและดูได้ ๒. พูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดูได้ ๓. เห็นความสำคัญของการพูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟังและดู	การพูดสรุปความจาก เรื่องที่ฟังและดูได้	นักเรียนพูดสรุปความจากเรื่อง ที่ฟังและดู	- สมุดจดบันทึก - Power point หลักการพูดสรุปความ - คลิปเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวัน
๑๑	๒๗ พ.ย. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. ศึกษาความเป็นมาของนิทานพื้นบ้าน ๒. อธิบายความเป็นมาของนิทานพื้นบ้าน ได้ ๓. เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ นิทานพื้นบ้าน	นักเรียนชมวีดิทัศน์และร่วมกัน สนทนาเรื่องนิทานพื้นบ้าน	- สมุดจดบันทึก
๑๒	๒๘ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. ศึกษาคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน ๑. ศึกษาคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน ๒. ศึกษาคุณค่าของนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ๒. เล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้	นิทานพื้นบ้าน	นักเรียนเล่านิทานพื้นบ้าน	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ - สมุดจดบันทึก
๑๓	๓๐ พ.ย. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. ศึกษาคุณค่าของนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ๒. เล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้	นิทานพื้นบ้าน	นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่านิทาน พื้นบ้านไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ - สมุดจดบันทึก

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๑๔	๔ ธ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกรูปแบบของเรื่องสั้นได้ ๒. วิเคราะห์คุณค่าจากการอ่านเรื่องสั้นได้	การอ่านเรื่องสั้น	นักเรียนวิเคราะห์เรื่องสั้น จากการอ่าน	- สมุดจดบันทึก
๑๕	๗ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกวิธีการใช้งานของเครื่องมือ และเครื่องใช้ได้	การอ่านและปฏิบัติตาม เอกสารและคู่มือ	นักเรียนอ่านและปฏิบัติ ตามคู่มือได้ถูกต้อง	- สมุดจดบันทึก
๑๖	๑๒ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนแนะนำตนเองได้ ๒. เขียนแนะนำตนเองได้	การเขียนแนะนำตนเอง	นักเรียนเขียนแนะนำตนเอง	- สมุดจดบันทึก
๑๗	๑๔ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักการเขียนแนะนำสถานที่ สำคัญได้ ๒. เขียนแนะนำสถานที่สำคัญได้	การเขียนแนะนำสถานที่ สำคัญ	นักเรียนเขียนแนะนำสถานที่ สำคัญ	- สมุดจดบันทึก
๑๘	๑๘ ธ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกวิธีการเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้ ๒. เขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกต้อง	การเขียนบน สื่ออิเล็กทรอนิกส์	นักเรียนเขียนบน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า	- สมุดจดบันทึก
๑๙	๑๙ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกรูปแบบและหลักการพูดเสนอ ความรู้ได้ ๒. พูดเสนอความรู้ได้ถูกต้องตามหลัก การพูด	การพูดเสนอความรู้	นักเรียนพูดเสนอความรู้ จากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า	- สมุดจดบันทึก

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา

๗๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๒

ปีการศึกษา ๒๕๖๐

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๒๐	๒๑ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกความสำคัญและการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนได้ถูกต้อง ๒. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง	ภาษาพูดและภาษาเขียน	นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่าง ของภาษาพูดและภาษาเขียน	- สมุดจดบันทึก
๒๑	๒๕ ธ.ค. ๖๐ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกความแตกต่างของภาษาพูด และภาษาเขียนได้ ๒. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูด และภาษาเขียนได้	ภาษาพูดและภาษาเขียน	นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่าง ของภาษาพูดและภาษาเขียน จากบทความที่ครูกำหนดให้	- สมุดจดบันทึก
๒๒	๒๖ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปบทนำเรื่องราชาธิราชได้ ๒. บอกความหมายของคำศัพท์ เรื่องราชาธิราชได้	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ราชาธิราช	นักเรียนเขียนสรุปบทนำ เรื่องราชาธิราช	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจิตร - สมุดจดบันทึก
๒๓	๒๘ ธ.ค. ๖๐ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปเนื้อหาเรื่องราชาธิราชได้ ๒. ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้	ราชาธิราช	นักเรียนเขียนสรุปเนื้อหา จากเรื่องราชาธิราช นักเรียนเขียนผังภูมิ ตัวละครแต่ละฝ่าย	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจิตร - สมุดจดบันทึก

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๒๔	๔ ม.ค. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จาก เรื่องราชาธิราช ๒. นำความรู้และข้อคิดที่ได้มาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน	ราชาธิราช	นักเรียนสรุปคุณค่าทางด้าน เนื้อหาและวรรณศิลป์ จากรื่องราชาธิราช	- หนังสือเรียน วรรณคดีวิจิตร - สมุดจดบันทึก
๒๕	๑๕ ม.ค. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายลักษณะของจดหมายส่วนตัวได้ ๒. บอกส่วนประกอบและรูปแบบ จดหมายส่วนตัวได้ ๓. เขียนจดหมายส่วนตัวได้ถูกต้อง	การเขียนจดหมายส่วนตัว	นักเรียนเขียนจดหมายส่วนตัว	- สมุดจดบันทึก
๒๖	๑๘ ม.ค. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายลักษณะของจดหมายกิจธุระได้ ๒. บอกส่วนประกอบและหลักการเขียน จดหมายกิจธุระได้ ๓. เขียนจดหมายกิจธุระได้ถูกต้อง ตามหลักการเขียน	การเขียนจดหมายกิจธุระ	นักเรียนเขียนจดหมายกิจธุระ	- สมุดจดบันทึก
๒๗	๒๒ ม.ค. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. บอกประเภทและขั้นตอนของ การเขียนโครงงานได้ ๒. เขียนโครงงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน การเขียนโครงงาน	การเขียนโครงงาน	นักเรียนเขียนโครงงาน ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้	- สมุดจดบันทึก

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ๗๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๒๘	๒๓ ม.ค. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกหลักและแนวทางการพูด ประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจได้ ๒. พูดประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ได้	การพูดประเมินค่าสื่อ ที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ	นักเรียนพูดประเมินค่าสื่อที่มี ความน่าสนใจ	- สมุดจดบันทึก
๒๙	๒๕ ม.ค. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. บอกประเภทของการสื่อสารจาก การฟังและการดูได้ ๒. บอกจุดมุ่งหมายของการรับสาร ด้วยทักษะการฟังและการดู	การสื่อสารจากการฟัง และการดู	นักเรียนจับใจความสำคัญจาก การชมวีดิทัศน์ที่ครูกำหนดให้	- สมุดจดบันทึก
๓๐	๒๙ ม.ค. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำถามได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำถามได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำถาม	- จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำถาม	- สมุดจดบันทึก
๓๑	๓๐ ม.ค. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำถามได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำถามได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำถาม	- จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำถาม - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๓๒	๑ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำสรรพนามได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำสรรพนามได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำสรรพนาม	- จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำสรรพนาม	- สมุดจดบันทึก
๓๓	๕ ก.พ. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำสรรพนามได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำสรรพนามได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำสรรพนาม	- จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำสรรพนาม - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point
๓๔	๖ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำกริยาได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำกริยาได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำกริยา	- จำแนกชนิดและหน้าที่ของ คำกริยา - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point
๓๕	๘ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ ได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำวิเศษณ์ได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำวิเศษณ์	- นักเรียนเขียนสรุปความรู้ เบื้องต้นของคำวิเศษณ์	- สมุดจดบันทึก
๓๖	๑๒ ก.พ. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำวิเศษณ์ ได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำวิเศษณ์ได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำวิเศษณ์	- นักเรียนจำแนกชนิด และหน้าที่ของคำวิเศษณ์ - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point

กำหนดการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/ เรื่องที่สอน	กิจกรรมสำคัญ	สิ่งที่ ร.ร. ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน/ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้)
๓๗	๑๕ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายการใช้คำบุพบทและหน้าที่ ของคำบุพบทได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำบุพบทได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำบุพบท	- นักเรียนอธิบายการใช้ คำบุพบทและหน้าที่ของ คำบุพบท - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point
๓๘	๑๕ ก.พ. ๖๑ ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายการใช้คำสันธานและหน้าที่ ของคำสันธานได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำสันธานได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำสันธาน	- นักเรียนอธิบายการใช้ คำสันธานและหน้าที่ของ คำสันธาน - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point
๓๙	๒๐ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. อธิบายการใช้คำอุทานและหน้าที่ ของคำอุทานได้ ๒. ตอบคำถามเรื่องคำอุทานได้	ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำอุทาน	- นักเรียนอธิบายการใช้ คำอุทานและหน้าที่ของคำอุทาน - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point
๔๐	๒๒ ก.พ. ๖๑ ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	๑	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำ ทั้ง ๗ ชนิดได้ ๒. ตอบคำถามคำทั้ง ๗ ชนิดได้	ทบทวนชนิดและหน้าที่ ของคำ	- นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ในภาษาไทยทั้ง ๗ ชนิด - ตอบคำถามจาก Power point	- สมุดจดบันทึก - Power point

หมายเหตุ : กรณีชั่วโมงการเรียนการสอนไม่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร ให้โรงเรียนปลายทางพิจารณาสอนเสริมตามความเหมาะสมให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง *กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน*

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา ๑๑ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๑/๑ สรุปรเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๑.๑ ม. ๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน

ท ๒.๑ ม. ๑/๘ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงงาน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม. ๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ม. ๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

- ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๑/๑ สรุปรูเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท ๕.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
- ท ๕.๑ ม. ๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท ๕.๑ ม. ๑/๔ สรุปรูความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ท ๕.๑ ม. ๑/๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. ภาพยนตร์เครื่องควาหวานเป็นวรรณคดีที่บรรยายอาหารควาหวานและผลไม้ได้อย่างละเอียดอ่อน มีการพรรณนาอาหารควาหวานผลไม้หลากชนิด ทั้งรูปลักษณ์ สีกลิ่น วิธีการตกแต่งอย่างวิจิตรผ่านชั้นเชิงทางด้านวรรณศิลป์อย่างไพเราะคมคาย ทั้งยังสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยรัชกาลที่ ๒ ได้เป็นอย่างดี
๒. การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เป็นทำนองเสนาะ ผู้อ่านต้องเข้าใจจังหวะวรรคตอน เข้าใจฉันทลักษณ์และเนื้อหา ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี ชัดเจน มีสมาธิในการอ่าน และการควบคุมเสียง
๓. การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ เป็นคำประพันธ์ไทยประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีทั้งแต่งสลับกับคำประพันธ์ประเภทอื่นและแต่งเพียงลำพัง กาพย์ยานี ๑๑ บทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑
๔. การเขียนบรรยายประสบการณ์ เป็นการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องและเกิดความรู้สึกคล้อยตามเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการเล่า การเขียนบรรยายประสบการณ์สามารถเขียนได้หลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมาย บันทึก เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกเขียนได้ตามความสามารถของตนหรือความเหมาะสมกับเหตุการณ์นั้น ๆ
๕. การเขียนรายงาน เป็นการนำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าซึ่งมีวิธีการจัดทำและรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้ได้รายงานที่มีคุณภาพ การเขียนรายงานต้องนำเสนอความรู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาอย่างถูกต้องและชัดเจน การจะเขียนรายงานได้ดีต้องกำหนดขอบเขตเนื้อหาและวางแผนการทำงาน เพื่อให้ทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
๖. การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู ทำให้ได้รับข้อมูลที่กระชับ ประหยัดเวลา ได้สาระสำคัญครบถ้วน และทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

๓. สารการเรียนรู้

๑. ภาพยนตร์เรื่องควหาวน

ภาพยนตร์เรื่องควหาวน เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สันนิษฐานว่า ทรงพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๑ เพราะมีความบางตอนได้ทรงชมสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี เมื่อครั้งยังเป็นสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ ซึ่งมีพระหัตถ์ในกระบวนเครื่องเสวยไม่มีผู้ใดจะมีมือเทียบเคียงได้ ภาพยนตร์เรื่องควหาวนเป็นความงดงามของวรรณคดีที่สะท้อนให้เห็นความประณีตละเอียดละอ่อนของชนชาติไทยที่บรรจงประดิดประดอยโภชนาหารนานาชนิดให้เลิศด้วยรสชาติและวิลาสด้วยรูปลักษณ์ และสะท้อนความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างเด่นชัด บทแบ่งเป็นชมเครื่องควหาผลไม้ และชมเครื่องควหาวน (หนังสือวรรณคดีวิจิตร ม. ๑)

๒. การอ่านบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี เป็นคำประพันธ์ไทยประเภทกาพย์ที่กวีนิยมแต่งมากที่สุด มีทั้งแต่งสลับกับคำประพันธ์ประเภทอื่นและแต่งเพียงลำพัง กาพย์ยานี ๑๑ บทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ คนทั่วไปจึงนิยมเรียกว่า กาพย์ยานี ๑๑ (กรมศิลปากร, ๒๕๔๓)

๓. การแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ บทหนึ่งมีสองบาท บาทละ ๑๑ คำ แบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคแรก ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ บังคับสัมผัสระหว่างวรรคที่ ๑, ๒ และ ๓ ทั้งสัมผัสวรรคที่ ๔ สัมผัสระหว่างบทส่งจากท้ายบทแรกไปยังท้ายบทแรกของบทต่อไป

๔. การเขียนบรรยายประสบการณ์

การเขียนบรรยายประสบการณ์ เป็นการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องและเกิดความรู้สึกคล้อยตามและเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการเล่า การเขียนบรรยายประสบการณ์สามารถเขียนได้หลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมาย บันทึก เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกเขียนได้ตามความถนัดของตนหรือความเหมาะสมกับเหตุการณ์

การเขียนบรรยายประสบการณ์ มีวิธีการเขียน ดังนี้

๑. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียน ต้องตั้งจุดมุ่งหมายก่อนว่าจะเขียนบรรยายประสบการณ์เรื่องใด ประสบการณ์จะให้คุณค่าหรือข้อคิดอย่างไรบ้างแก่ผู้อ่าน
๒. เลือกประสบการณ์ที่ดีและน่าสนใจ เรื่องที่นำมาเขียนบรรยายประสบการณ์ควรมีแง่มุมที่ดีและน่าสนใจและควรเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของผู้เขียน ไม่ควรเขียนเรื่องที่แต่งขึ้นหรือสมมุติขึ้นเอง
๓. การวางโครงเรื่องก่อนการเขียน คือ การลำดับเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ได้แก่ การเปิดเรื่อง การปิดเรื่อง จะเล่าประสบการณ์ใดก่อน หรือประสบการณ์ใดหลัง การเขียนเปิดเรื่องควรเปิดให้ผู้อ่านประทับใจ การลำดับเรื่องอย่างไรไม่ให้ผู้อ่านสับสน ทั้งนี้การนำเรื่องหรือเปิดเรื่องต้องไม่ยาวเกินไป เนื้อเรื่องต้องกระชับ กะทัดรัด ชัดเจน และต้องปิดเรื่องให้ผู้อ่านได้แง่คิดหรือสรุปจบอย่างประทับใจด้วย

๔. การย่อหน้าให้เหมาะสม การเขียนบรรยายประสบการณ์อาจแบ่งย่อหน้าเป็นเหตุการณ์ก็ได้ ย่อหน้าหนึ่ง ๆ ควรมีเหตุการณ์เดียว

๕. การใช้ภาษาที่ดี ต้องใช้ภาษาเขียนบรรยายประสบการณ์อย่างมีศิลปะ กล่าวคือต้องสื่อความหมายได้ดี ผู้อ่านอ่านแล้วรู้เรื่องเข้าใจ อาจก่อให้เกิดจินตนาการ อารมณ์สะเทือนใจ ทั้งนี้ควรเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมถูกต้องตามระดับ และควรใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ

สิ่งสำคัญในการเขียนบรรยายประสบการณ์ คือ การเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ชัดเจน และอธิบายเรื่องราวความเป็นจริง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและเกิดความรู้สึกลอยตาม (หนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ม. ๑)

๕. การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นวิธีสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง ลักษณะการเขียนจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สั้น รัดกุม และสรุปได้ชัดเจนตรงไปตรงมา และครอบคลุมประเด็นสำคัญของโครงงาน เพื่อให้คนอื่น ๆ ได้เข้าใจถึงแนวความคิด วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ผลที่ได้ ตลอดจนข้อสรุปผลของการศึกษาตลอดจนประโยชน์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้จากโครงงาน จึงควรให้ครอบคลุมกับหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ได้รายงานที่ดีและมีความสมบูรณ์

๖. การพูดสรุปความจากการฟังและการดู

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดูแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่อย่างสั้น ๆ ให้รู้ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ประโยชน์ของการสรุปความจากการฟังและการดู

หลักการฟังและการดูที่ดี ได้แก่

๑. ฟังและดูให้ตรงจุดประสงค์ จะทำให้ผู้รับสารรู้จักเลือกฟังหรือดูในสิ่งที่ต้องการและทำให้ตั้งใจรับสารเพื่อให้ได้ประโยชน์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด
๒. ฟังและดูด้วยความพร้อม คือ ต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
๓. ฟังและดูอย่างมีสมาธิ คือ มีความตั้งใจ จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟังหรือดู ไม่ฟังชานหรือคิดถึงเรื่องอื่น
๔. ฟังและดูด้วยความกระตือรือร้น คือ มีความสนใจ เห็นประโยชน์หรือคุณค่าของเรื่องที่ฟังหรือดู
๕. ฟังและดูโดยไม่มีอคติ คือ ไม่มีความลำเอียงซึ่งความลำเอียงเกิดจากความรัก ความโกรธ ความหลง
๖. ฟังและดูโดยใช้วิจารณญาณ จะนำสิ่งที่ฟังหรือดูมาประเมินว่ามีประโยชน์หรือน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานและภาระงานและเกณฑ์การประเมินแบบ rubrics

๑. สรุปความรู้ทั่วไปเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การสรุปความรู้ทั่วไป เรื่อง กาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวาน	เขียนสรุปความรู้ทั่วไป ได้ครบถ้วนตาม องค์ประกอบต่อไปนี้ ๑. เขียนสรุปความได้ สอดคล้องกับหัวข้อ ที่ศึกษา ๒. มีใจความสำคัญ ครบถ้วน ๓. มีการจัดลำดับ ความคิดอย่างเป็นระบบ นำเสนอได้น่าสนใจ	เขียนสรุปความรู้ ทั่วไปได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	เขียนสรุปความรู้ ทั่วไปได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	เขียนสรุปความรู้ ทั่วไปได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๒. การถอดความและสรุปเนื้อหาเรื่องภาพยนต์हेชมเครื่องควาหวาน

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การถอดความและ สรุปเนื้อหา เรื่อง ภาพยนต์ हेชมเครื่องควาหวาน	เขียนถอดความและ สรุปเนื้อหาได้สมบูรณ์ ตามองค์ประกอบ ต่อไปนี้ ๑. ลำดับความได้ดี ๒. ใช้ภาษาได้ดี ไม่วกวน ๓. ถอดความได้ ถูกต้องตรงประเด็น ๔. มีความคิด สร้างสรรค์น่าสนใจ	เขียนถอดความ และสรุปเนื้อหาได้ สมบูรณ์ตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	เขียนถอดความ และสรุปเนื้อหาได้ สมบูรณ์ตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	เขียนถอดความ และสรุปเนื้อหาได้ สมบูรณ์ตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๓. การบันทึกคุณค่าเรื่องภาพยนต์हेชมเครื่องควาหวานและข้อคิด

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การบันทึกคุณค่า และข้อคิด เรื่อง ภาพยนต์ हेชมเครื่องควาหวาน	วิเคราะห์คุณค่า ได้ครบถ้วนตาม องค์ประกอบต่อไปนี้ ๑. บันทึกคุณค่า ของวรรณคดีได้ ครบทุกด้าน ๒. ระบุงข้อคิด ที่ได้จากเรื่อง ๓. เสนอแนวทางการ ประยุกต์ใช้ข้อคิดได้ ๔. ใช้ภาษาใน การเขียนได้ถูกต้อง	วิเคราะห์คุณค่า ได้ครบถ้วนตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	วิเคราะห์คุณค่าได้ ครบถ้วนตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	วิเคราะห์คุณค่าได้ ครบถ้วนตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๔. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การอ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี ๑๑	อ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ได้ เหมาะสมตาม องค์ประกอบต่อไปนี้ ๑. อ่านถูกต้องตาม ลักษณะบังคับของ คำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ ๒. อ่านออกเสียงคำ ได้ชัดเจน ถูกต้อง ตามอักขรวิธี ๓. อ่านเสียงดังพอที่ ผู้ฟังจะได้ยินและทั่วถึง ๔. มีศิลปะใน การใช้เสียง เช่น การทอดจังหวะ และการเอื้อนเสียง เป็นต้น	อ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ได้ เหมาะสมตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	อ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ได้ เหมาะสมตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	อ่านออกเสียง บทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี ๑๑ ได้ เหมาะสมตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่องใน องค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๕. การแต่งกายยยานี ๑๑

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๕ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การแต่งกายยยานี ๑๑	แต่งกายยยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ตามองค์ประกอบต่อไปนี้ ๑. เนื้อหาของคำประพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ๒. แต่งได้ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์ ๓. ใช้ภาษาในการแต่ง สละสลวยสื่อความชัดเจน ไพเราะ ๔. ความสะอาดเรียบร้อย ของใบงาน	แต่งกายยยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	แต่งกายยยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	แต่งกายยยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๖. การเขียนบรรยายประสบการณ์

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การเขียนบรรยาย ประสบการณ์	เขียนบรรยาย ประสบการณ์ได้ ครบถ้วนตาม องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ ๑. เขียนบรรยาย ประสบการณ์ได้ถูกต้อง ตามหลักการเขียน ๒. นำเสนอความคิด ที่สร้างสรรค์หรือ เป็นประโยชน์ ๓. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม สื่อความ ได้ชัดเจน ๔. ความสะอาด เรียบร้อยของใบงาน	เขียนบรรยาย ประสบการณ์ ได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	เขียนบรรยาย ประสบการณ์ ได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	เขียนบรรยาย ประสบการณ์ ได้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบ ที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบ

๗. การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู

ระดับการประเมิน ภาระงาน	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การพูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟังและดู	พูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟังและดู ได้ครบตาม องค์ประกอบต่อไปนี้ ๑. พูดสรุปความได้ สอดคล้องกับหัวข้อ ๒. ใช้ภาษาสละสลวย เหมาะสม มีความ น่าเชื่อถือ ๓. บุคลิกภาพสง่า ผ่าเผย น้ำเสียงดัง ฟังชัด ๔. ออกเสียงอักขระ ชัดเจนถูกต้อง ๕. จัดระบบความคิด ได้ถูกต้องตามขั้นตอน	พูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟังและดู ได้ครบตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๑ องค์ประกอบ	พูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟัง และดูได้ครบตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๒ องค์ประกอบ	พูดสรุปความ จากเรื่องที่ฟัง และดูได้ครบตาม องค์ประกอบที่ ๑ แต่บกพร่อง ในองค์ประกอบอื่น ๆ ๓ องค์ประกอบขึ้นไป

๘. การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๒. ความสามารถในการคิด	๓. ความสามารถ ในการแก้ปัญหา	๔. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	๕. ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๐	ปรับปรุง
๑	พอใช้
๒	ดี
๓	ดีมาก

๙. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

[illegible]

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๐	ไม่ผ่าน
๑	ผ่าน
๒	ดี
๓	ดีเยี่ยม

๗. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑ เรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่งและลักษณะคำประพันธ์ได้

ทักษะพิสัย

ตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่งและลักษณะคำประพันธ์ได้

จิตพิสัย

แสดงความสนใจและเห็นความสำคัญของเรื่องภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนดูภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) และบอกพระนามของพระองค์
๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ทรงได้รับยกย่องในฐานะบุพชนียบุคคลสำคัญที่มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม ในรัชสมัยของพระองค์วรรณคดีและศิลปกรรมเจริญรุ่งเรืองมาก พระองค์ทรงมีพระอัจฉริยภาพทางด้านวรรณศิลป์ ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน นับเป็นวรรณคดีที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่แสดงพระปรีชาสามารถในเชิงกวีของพระองค์

ขั้นสอน

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนออกมาจับฉลากเพื่อเลือกเรื่องที่นักเรียนจะต้องศึกษาร่วมกันภายในกลุ่มจากแฟ้มแห่งการเรียนรู้ โดยรับจากครูไปกลุ่มละ ๑ แฟ้ม ภายในแฟ้มแห่งการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย
แฟ้มที่ ๑ ประวัติผู้แต่ง คือ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
แฟ้มที่ ๒ ผลงานการประพันธ์ของผู้แต่ง
แฟ้มที่ ๓ ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่งภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน
แฟ้มที่ ๔ ลักษณะคำประพันธ์
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลจากการศึกษาแฟ้มแห่งการเรียนรู้หน้าชั้นตามลำดับหมายเลข
๓. นักเรียนบันทึกความรู้จากแฟ้มแห่งการเรียนรู้ลงในใบงานที่ ๑

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้จากการศึกษาที่มาและจุดประสงค์ในการแต่ง เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ประวัติและผลงานของผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์ พร้อมทั้งความรู้ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้น มอบหมายให้นักเรียนบันทึกลงสมุดให้เรียบร้อย

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒)
๒. แฟ้มแห่งการเรียนรู้
๓. ใบงานที่ ๑ “สรุปความรู้จากแฟ้มแห่งการเรียนรู้”
๔. ฉลาก
๕. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
ความรู้เกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง จุดประสงค์ในการแต่ง และลักษณะ คำประพันธ์	ตรวจใบงาน	ใบงาน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

ชั่วโมงที่ ๒ เรื่อง การสรุปเนื้อหาเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๑/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

สรุปเนื้อหาเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้

ทักษะพิสัย

ถอดคำประพันธ์เนื้อเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้

จิตพิสัย

มีความรับผิดชอบและปฏิบัติงานตรงเวลา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนดูภาพอาหารไทยจากสื่อ Power Point แล้วให้นักเรียนบอกชื่ออาหารไทยที่นักเรียนเห็น
- ให้นักเรียนบอกว่า เคยรับประทานอาหารตามภาพที่เห็นหรือไม่ จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า วันนี้เรามาเรียนรู้กันว่าอาหารไทย นับว่าเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ โดดเด่นทั้งรสชาติ สี สัน ความประณีต ในการปรุง และการจัดวาง

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยเป็น ๗ กลุ่ม จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลากเลือกบทประพันธ์ที่จะถอดความเป็นร้อยแก้ว และสรุปเนื้อหาดังนี้

กลุ่มที่ ๑

แกงไก่มันเนื้อ	นพคุณ พิเอย
หอมยี่ห่วยรสฉุน	เฉียบร้อน
ชายใดบริโภคนกยูง	พิศวาส หวังนา
แรงอยากยอหัตถ์ซ้อน	อกให้หวานแสง ๖

กลุ่มที่ ๒

มันเนื้อแกงแก้วตา	หอมยี่ห่วยรสร้อนแรง
ชายใดได้กลิ่นแกง	แรงอยากให้ไผ่ผ่นหา

กลุ่มที่ ๓

ยำใหญ่ใส่สารพัด	วางจานจัดหลายเหลือตรา
รสดีด้วยน้ำปลา	ญี่ปุ่นล้ำย้าวนใจ

กลุ่มที่ ๔

ดับเหล็กกลวกล่อนต้ม	เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย
โอชาจะหาไหน	ไม่มีเทียบเปรียบมือนาง

กลุ่มที่ ๕

หมูนมแหลมเลิศรส	พร้อมพริกสดใบทองหลาง
พิศห่อเห็นรางช้าง	ห่างห่อหวนป่วนใจไทย

กลุ่มที่ ๖

ก้อยกุ้งปรุงประทีน	วางถึงลิ้นดินแดโดย
รสทิพย์หยิบมาโปรย	ฤาจะเปรียบเทียบทันขวัญ

กลุ่มที่ ๗

เทพีพ่นเนื้อท้อง	เป็นมันย่องล่องลอยมัน
นำชดรสครามครัน	ของสวรรค์เสวยรมณ์

๒. นักเรียนส่งผู้แทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน โดยครูช่วยแนะนำเพิ่มเติมให้ได้ใจความถูกต้อง

ขั้นสรุป

๑. ครูสรุปเนื้อหาเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานจากบทประพันธ์ทั้ง ๗ บท ให้นักเรียนฟังอีกครั้ง เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น จากนั้นให้นักเรียนบันทึกผลสรุปให้เรียบร้อย
๒. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เพื่อเป็นการสรุปบทเรียน
๓. ครูมอบหมายการบ้านให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์ และถอดคำประพันธ์มาลงหน้าตั้งแต่บท “ความรักยากเปลี่ยนท่า..... จนจบเรื่อง.....ใคร่ครวญรักผักหวานนาง”

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ใบงานที่ ๒ กิจกรรมกลุ่ม “การถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้ว”
๒. รูปภาพอาหารไทยจากสื่อ Power Point
๓. สลาก
๔. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การถอดคำประพันธ์และสรุปเนื้อเรื่อง	ตรวจใบงาน	ใบงาน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

ชั่วโมงที่ ๓ เรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

ทักษะพิสัย

บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จิตพิสัย

เห็นคุณค่าของงานประพันธ์เรื่องภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนดูภาพอาหารจากสื่อ Power Point เช่น

๑. แกงไตปลา ๒. แกงเขียวหวาน ๓. ปลาเนื้อ
๔. ต้มยำไก่ ๕. แกงคั่วส้ม

แล้วใช้คำถามกระตุ้นความสนใจโดยให้นักเรียนบอกว่าอาหารชนิดใดบ้างที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า วันนี้จะถอดความเพื่อสรุปเนื้อหาว่ามีอาหารชนิดใดบ้างที่กล่าวถึงในเรื่องภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวานที่นักเรียนศึกษามาล่วงหน้าแล้ว

ความรักยังเปลี่ยนท่า	ทำน้ำยาอย่างแกงخم
กล่อ้มกล่อมเกลี้ยงกลม	خمไม่วายคล้ายคล้ายเห็น
ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ใครหุงปรุงไม่เป็น	เช่นเชิงมิตรประดิษฐ์ทำ
เหลือรู้หมูป่าต้ม	แกงคั่วส้มใส่ระกำ
รอยแฉ่งแห่งความขำ	ข้าทรวงเศร้าเจ้าตราครดอม
ข้าข้าพล่าเนื้อสด	ฟุ้งปรากฏรสหื่นหอม
คิดความยามถนอม	สนิทเนื้อเจือเสาวคนธ์
ล่าเตี้ยคิดเตี้ยน้อง	นอนเตียงทองท่าเมืองบน
ลดหลั่นชั้นชอบกล	ยลอยากนิทรคิดแนบนอน
เห็นห่มรุ่มทรวงเศร้า	รุ่มรุ่มเร้าคือไฟพอน
เจ็บไกลใจอาวรณ์	ร้อนรุ่มรุ่มกุ่มกลางทรวง
รังนกนึ่งน่าชด	โอซารสกว่าทั้งปวง
นกพรากรากรังรวง	เหมือนเรียมร้างท่าห้องหวน
ไต่ปลาเสแสร้งว่า	ดูจวจากกระบดกระบวน
ไบโคกบอกโคกครวญ	ให้พี่เศร้าเจ้าดวงใจ
ผักโถมซื้อเพราะพร้อง	เป็นโถมน้องถาโถมไหน
ผักหวานชานทรวงใน	ใคร่ครวญรักผักหวานนาง

ขั้นตอน

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม แข่งขันการเขียนชื่ออาหารที่ปรากฏในคำประพันธ์ที่นักเรียนไปศึกษามา ล่วงหน้าบนกระดานหน้าชั้นเรียน ภายในเวลาที่กำหนด ๓ นาที (กลุ่มใดเขียนได้จำนวนมากที่สุด และถูกต้องจะเป็นกลุ่มที่ชนะเลิศ)
๒. ครูเฉลยคำตอบโดยใช้สื่อ Power Point และให้นักเรียนร่วมกันตรวจคำตอบผลงานของแต่ละกลุ่ม เพื่อหาทีมที่ชนะเลิศ
๓. ครูชมเชยนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความจากเนื้อเรื่องในช่วงที่ ๒

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่า ความรู้ และข้อคิดที่ได้รับจากเรื่อง
๒. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนไปเลือกศึกษาค้นคว้าอาหารที่กล่าวถึงในเนื้อเรื่องคนละ ๑ อย่าง แล้วทำแผ่นพับอาหารจานโปรดให้น่าสนใจ โดยมีข้อมูลดังนี้

๑. ชื่ออาหาร
๒. คำประพันธ์ประกอบ
๓. ภาพประกอบ
๔. เหตุผลที่เลือกอาหารชนิดดังกล่าว
๕. อื่น ๆ ที่เห็นสมควร

หมายเหตุ ให้นักเรียนแต่ละห้องจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานแผ่นพับของเพื่อนร่วมห้องตามความเหมาะสม

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ภาพอาหารไทย
๒. สื่อ Power Point เฉลยคำตอบ
๓. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควหาวน	ใช้คำถาม	คำถาม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต คำถาม แบบสังเกต

ชั่วโมงที่ ๔ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๑/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม. ๑/๖ มีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

ทักษะพิสัย

อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

จิตพิสัย

มีมารยาทในการอ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดไฟล์เสียงการอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๑๑ ให้นักเรียนฟัง แล้วสอบถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยได้ยินการอ่านแบบนี้หรือไม่ หากเคยได้ยิน ได้ยินมาจากที่ใด
๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงสู่บทเรียนว่า การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองแบบหนึ่งซึ่งเราจะเรียนรู้กันในวันนี้

ขั้นสอน

๑. ครูทบทวนหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง และบอกหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑
๒. ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จากเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน พร้อม ๆ กัน
๓. สุ่มเรียกนักเรียน ๑ - ๓ คน อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จากเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานให้เพื่อนในห้องฟัง พร้อมทั้งร่วมกันวิจารณ์การอ่านของเพื่อน
๔. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ จากเรื่องกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ตั้งแต่ “มีสมันแกงแก้วตา..... ถึง ก้อยกึ่งปรงประทีน.....” ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร หน้า ๑๓๖ โดยพร้อมเพรียงกันอีกครั้ง

ขั้นสรุป

ครูใช้คำถามเพื่อสรุปหลักและวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. ไฟล์เสียงการอ่านทำนองเสนาะภาพยานี ๑๑
๒. Power Point แสดงบทอ่านภาพยานี ๑๑
๓. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทภาพยานี ๑๑	ประเมินการอ่าน	แบบประเมินการอ่าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

ชั่วโมงที่ ๕ การแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม. ๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

ท ๔.๑ ม. ๑/๕ แต่งบทร้อยกรอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

ทักษะพิสัย

แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

จิตพิสัย

มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

๑. ครูยกตัวอย่างคำประพันธ์ในสื่อ Power Point ดังนี้

อาหารไทยมากมาย	คนทั้งหลายชอบลิ้มลอง
เป็นหนึ่งในไม่มีสอง	ไทยทั้งผองภาคภูมิใจ

จากนั้นให้นักเรียนบอกชื่อบทร้อยกรองข้างต้นนี้

๒. ครูเฉลยคำตอบว่าบทร้อยกรองดังกล่าวคือ กาพย์ยานี ๑๑

ขั้นสอน

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ต่อจากวรรคแรกที่ครูกำหนดให้จำนวน ๒ บท ภายในเวลา ๑๕ นาที ดังนี้

เพื่อนฉันมีมากมาย

.....

.....

.....

๑.ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน บนกระดานหน้าชั้นเรียน

๒.ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงานแต่ละกลุ่ม โดยครูชี้แนะและให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

ครูมอบหมายงานให้นักเรียนแต่งกายยานี ๑๑ เรื่อง โรงเรียนของฉัน จำนวน ๒ บท ส่งเป็นการบ้าน

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. Power Point แสดงตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑
๒. ใบความรู้เรื่อง หลักการแต่งบทหรือกรองแต่งกาพย์ยานี ๑๑
๓. Power Point แสดงหัวข้อที่ครูกำหนดให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การแต่งกาพย์ยานี ๑๑	ตรวจผลงาน	ผลงานการแต่งกาพย์ยานี ๑๑
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นการทำงาน ๔. รักความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

ชั่วโมงที่ ๒ เรื่องการเขียนบรรยายประสบการณ์

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ได้

ทักษะพิสัย

ยกตัวอย่างงานเขียนบรรยายประสบการณ์ได้

จิตพิสัย

เห็นความสำคัญของการเขียนบรรยายประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

ครูสุ่มนักเรียน ๑ - ๒ คน ออกมาเล่าเหตุการณ์ประทับใจที่เคยประสบมาโดยให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นหลังจากฟังเรื่องจบแล้ว โดยครูสรุปเพิ่มเติม

ชั้นสอน

๑. ครูอธิบายหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ว่า สามารถเขียนออกมาได้หลายรูปแบบ เช่น เรียงความ จดหมาย การเขียนบันทึก เป็นต้น
๒. ครูนำตัวอย่างการเขียนบรรยายประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่าน และครูอธิบายชี้แนะเพิ่มเติม

ชั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์ให้นักเรียนฟังอีกครั้งเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาตัวอย่าง การเขียนบรรยายประสบการณ์ คนละ ๑ เรื่อง และนำมาส่งครู

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. Power Point ตัวอย่างการเขียนบรรยายประสบการณ์

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การวิเคราะห์งานเขียนบรรยาย ประสบการณ์	ตรวจผลงาน	ผลงานการเขียนบรรยาย ประสบการณ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต คำถาม แบบสังเกต

ชั่วโมงที่ ๗ เรื่อง การเขียนบรรยายประสบการณ์

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๑/๓ เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน

ท ๒.๑ ม. ๑/๔ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกหลักการเขียนบรรยายประสบการณ์แบบความเรียงได้

ทักษะพิสัย

เขียนบรรยายประสบการณ์ได้

จิตพิสัย

มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ขออาสาสมัครนักเรียน ๑ - ๒ คน อ่านตัวอย่างการเขียนประสบการณ์ ที่ครูมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้า
เพิ่มเติมเมื่อคาบเรียนที่แล้ว

ขั้นสอน

๑. ครูทบทวนหลักและรูปแบบการเขียนบรรยายประสบการณ์แบบความเรียงว่า จะต้องประกอบไปด้วย ความเรียง ๓ ชั้น คือ บทนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยดูตัวอย่างประกอบอีกครั้ง
๒. ให้นักเรียนเขียนเหตุการณ์ที่ประทับใจที่สุด ความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษในเวลาประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที
๓. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๑ - ๒ คน อ่านผลงานเขียนของตนเอง แล้วเพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นโดยครู ช่วยแนะนำชี้แนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและทบทวนการเขียนบรรยายประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำผลงานเขียนส่งให้ครูตรวจเพื่อชี้แนะให้นักเรียนมีพัฒนาการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. Power Point แสดงหลักและตัวอย่างการเขียนบรรยายประสบการณ์

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การเขียนบรรยายประสบการณ์	ตรวจผลงาน	ผลงานการเขียนบรรยายประสบการณ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

ชั่วโมงที่ ๘ การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

ตัวชี้วัด ท ๒.๑ ม. ๑/๘ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

ท ๒.๑ ม. ๑/๙ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกหลักการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้

ทักษะพิสัย

เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้

จิตพิสัย

มีมารยาทในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูถามนักเรียนว่า วันนี้มีเหตุการณ์ข่าวสารที่สำคัญอะไรบ้าง และถ้าต้องการถ่ายทอดให้เพื่อนรู้จะถ่ายทอดโดยใช้วิธีใดบ้าง
๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า การเขียนรายงานก็เป็นวิธีการถ่ายทอดข้อมูลให้ผู้อื่นทราบได้อีกวิธีหนึ่ง

ขั้นสอน

๑. ครูให้หลักการลำดับขั้นตอนและส่วนประกอบของการเขียนรายงานการค้นคว้า ดังนี้

๑. ลำดับขั้นตอนการเขียนรายงาน

- ๑.๑ การรวบรวมข้อมูล
- ๑.๒ การจัดข้อมูล
- ๑.๓ การเรียบเรียงเนื้อหา
- ๑.๔ การเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล
- ๑.๕ การจัดทำรูปเล่มรายงาน

๒. ส่วนประกอบของรายงานการศึกษาค้นคว้า

- ๒.๑ ปกหน้า
- ๒.๒ คำนำ
- ๒.๓ สารบัญ
- ๒.๔ บทนำ
- ๒.๕ เนื้อหา
- ๒.๖ บรรณานุกรม
- ๒.๗ ภาคผนวก
- ๒.๘ ปกหลัง

๒. นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนรายงานจากสื่อ Power Point และใบงานที่ครูแจกให้

๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๙) คนละ ๑ โครงการ และจัดทำรูปเล่มตามหลักการเขียนรายงาน
การค้นคว้าที่สมบูรณ์

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักและวิธีการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และคุณประโยชน์ที่สามารถ
นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. Power Point แสดงลำดับขั้นตอนและส่วนประกอบของการเขียนรายงาน
๒. Power Point แสดงตัวอย่างการเขียนรายงานการค้นคว้า

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	ตรวจผลงาน	ผลงานการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า
คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
๑. มีวินัย	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต
๒. ใฝ่เรียนรู้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน		
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต
๒. ความสามารถในการคิด	ใช้คำถาม	คำถาม
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต

ชั่วโมงที่ ๙ เรื่องพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู

ตัวชี้วัด ท ๓.๑ ม. ๑/๑ พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

บอกหลักการพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดูได้

ทักษะพิสัย

พูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดูได้

จิตพิสัย

เห็นความสำคัญของการพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ใช้คำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า เมื่อเข้าใครฟังข่าวหรือดูอะไรมาบ้าง
๒. ขออาสาสมัครนักเรียน ๑ - ๒ คน มาเล่าข่าวหรือเหตุการณ์ที่ได้ฟังหรือดูมา จากนั้นครูเชื่อมโยงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง การพูดสรุปความจากการฟังและการดู

ขั้นสอน

๑. ครูแสดง Power Point หลักการพูดสรุปความจากการฟังและดู และชี้แนะเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น
๒. ให้นักเรียนดูคลิปสั้น ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน แล้วขออาสาสมัครพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติมให้การพูดสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
๓. มอบหมายงานให้นักเรียนเลือกฟังและดูสิ่งที่มีประโยชน์คนละ ๑ เรื่อง แล้วจับคู่กับเพื่อนกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการพูดสรุปความจากการฟังและดู และเห็นคุณค่าของการพูดสรุปความจากการฟังและการดู

แหล่งการเรียนรู้/สื่อ

๑. Power Point แสดงหลักการพูดสรุปความจากการฟังและดู
๒. คลิปเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

การวัดผลและการประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู	ประเมินการพูด	แบบประเมินการพูด
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต แบบสังเกต แบบสังเกต
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	สังเกตพฤติกรรม ใช้คำถาม	แบบสังเกต คำถาม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

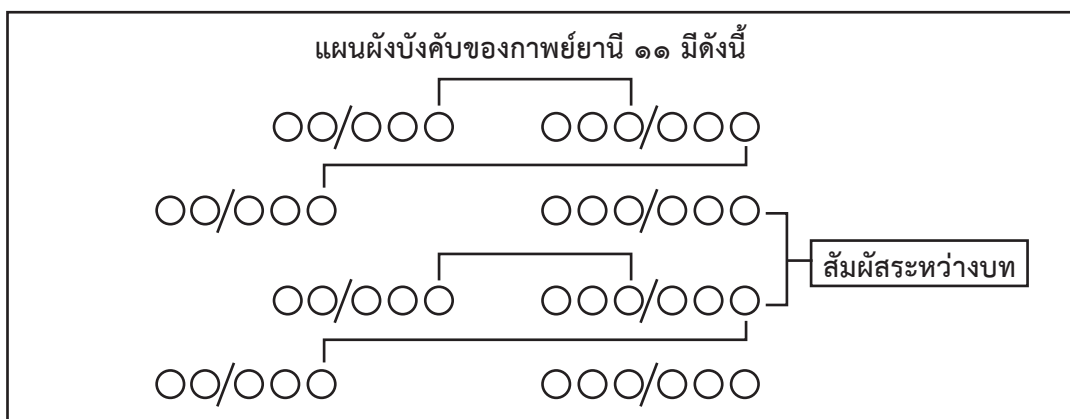
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง หลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

ภาพย์เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่แต่งได้ง่าย ภาพย์ที่นิยมแต่งมี ๓ ชนิด คือ ภาพย์ยานี ๑๑ ภาพย์ฉับ ๑๖ และภาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ภาพยนต์ ๑๑

ตัวอย่าง

ขึ้นกกตกทุกข์ยาก	แสนลำบากจากเวียงไชย
มันเผือกเลือกเผาไฟ	กินผลไม้ได้เป็นแรง
รอนรอนอ่อนอัสดง	พระสุริยงเย็นยอแสง
ช่วงดั่งน้ำครึ่งแดง	แผ่เมฆเขาเงาเมรุธร

ฉันทลัษณ์ของกายัพยานี ๑๑ มีดังนี้

๑. คณะ กาศย์ยานี้ ๑ บาท บาทที่ ๑ เรียกว่า บาทเอก บาทที่ ๒ เรียกว่า บาทโท แต่ละบาทละแบ่งออกเป็น ๒ วรรค ใน ๑ บาทจึงมี ๔ วรรค

๒. พยางค์หรือคำ วรรคแรกมี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ ทั้งบาทเอกและบาทโท บาทหนึ่งมี ๑๑ คำ จึงเขียนเลข ๑๑ กำกับภาพรียานี้เพื่อบอกจำนวนคำในหนึ่งบท

๓. สัมผัส มีสัมผัสบังคับในบาทเอก คือ คำสุดท้ายของวรรคหน้าสัมผัสกับคำที่ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ของวรรคหลัง และคำสุดท้ายของวรรคหลังสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทโท ถ้าแต่งมากกว่า ๑ บท ต้องมีสัมผัสเชื่อมระหว่างบท คือ คำสุดท้ายของบทแรกสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคในบาทเอกของบทต่อไป

๔. เสียงวรรณยุกต์ คำสวดทำวัตรคหลังในบาทโท ควรใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญหรือจัตวาจึงจะไพเราะน่าอ่าน

ใบความรู้ที่ ๒

ตัวอย่างการเขียนรายงาน

รายงาน

เรื่อง ทฤษฎีแก๊ส
แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาด้านนี้เนื่องจากพระราชดำริ

จัดทำโดย

เด็กชาย.....นามสกุล.....เลขที่.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่...../.....

เสนอ

คุณครู.....นามสกุล.....

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาภาษาไทย

รหัส ๗๒๑๑๐๒

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

โรงเรียนวังไกลกังวล

คำนำ

รายงานเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิชา ภาษาไทย ๒ ทบ๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความรู้จากเรื่องโครงการแก่งดิน ซึ่งรายงานเล่มนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความหมายของการแก่งดิน ที่มาของโครงการแก่งดิน วิธีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดตามแนวพระราชดำริ และวิธีการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการเกษตร

ผู้จัดทำได้เลือกหัวข้อนี้ในการทำรายงาน เนื่องจากเป็นเรื่องที่น่าสนใจรวมถึงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงพระปรีชาสามารถด้านต่าง ๆ มากมาย รวมถึงการแก้ปัญหาให้กับประชาชนชาวไทย และยังทรงคิดค้นโครงการถึง ๔,๐๐๐ กว่าโครงการในการพัฒนาประเทศ แม้จะทรงเหน็ดเหนื่อยพระวรกาย แต่ก็มีเคยย่อท้อที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองจนถึงปัจจุบัน ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุริยา เลื่อนเครือ ผู้ที่ให้ความรู้ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานเล่มนี้จะให้ความรู้และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่าน

หากรายงานเล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด จึงขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ที่มาของโครงการแก่งดิน	๒
วิธีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดตามแนวพระราชดำริ	๓
วิธีการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการเกษตร	๔
เพื่อใช้ปลูกข้าว	๔
เพื่อใช้ปลูกพืชล้มลุก	๔
เพื่อใช้ปลูกผลไม้	๔
หนังสืออ้างอิง	๖
ภาคผนวก	๗

ทฤษฎีแก้งดิน

แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจาก

หลายคนคงเคยได้ยินเรื่องของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้มาบ้างแล้ว ชื่อโครงการแต่ละโครงการล้วนสะดุดหูชวนให้สนใจติดตามว่าเป็นโครงการอะไร ซึ่งแต่ละชื่อของโครงการล้วนเป็นเหตุเป็นผลทั้งชื่อ บางชื่อก็มีความหมายตรงตามชื่อโดยมีต้องอ้อมค้อมตีความ เช่น โครงการแก้มลิง คือ การนำน้ำในขณะที่มีมาก ๆ มาพักไว้ที่บ่อเก็บและค่อย ๆ ระบายออกไป โดยใช้หลักทฤษฎีแรงโน้มถ่วงของโลกเช่นเดียวกับลิง เมื่อได้รับอาหารมากก็จะรีบกินทั้งหมดแล้วเอาไปเก็บไว้ที่กระพุ้งแก้ม จากนั้นค่อย ๆ นำออกมาเคี้ยวบริโภคน้ำลาย หรือโครงการแก้งดินก็มีความหมายหรือภารกิจทำตามชื่อโครงการ คือ ทรงใช้วิธีแก้ไขดินที่เปรี้ยวจัดให้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้โดยวิธีแก้งดิน

ท่านผู้อ่านจะได้ทราบว่าวิธีแก้งดินนั้นเป็นอย่างไร รวมทั้งเกษตรกรที่ประสบปัญหาดินเปรี้ยวจัดก็สามารถนำวิธีการนี้ไปใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟู และแก้ไขดินในพื้นที่ของท่านได้เพราะโครงการนี้ผ่านการทดลองปฏิบัติอย่างได้ผลมาแล้ว ๔

แก้งดิน หมายถึง กระบวนการเร่งปฏิกิริยาเคมีในดินซึ่งมีศักย์หรือความพร้อมจะเป็นดินเปรี้ยวให้เปรี้ยวรุนแรงมีกรดจัด จากนั้นจึงปรับปรุงโดยเติมปูนขาวหรือต่างร่วมกับการใช้ระบบชลประทานนำน้ำมาเจือจางดินเปรี้ยวจนสามารถเพาะปลูกได้ เป็นแนวทางพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๗ เพื่อการทดลองศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อได้ผลแล้วจึงนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ดินเปรี้ยว เช่น พรุในจังหวัดนราธิวาส และพื้นที่ดินเปรี้ยวในจังหวัดนครนายก เป็นต้น การแก้งดิน คือการเร่งปฏิกิริยาเคมีของดินที่มีแร่กำมะถันหรือสารประกอบไพไรต์ (Pyrite) โดยทำให้ดินแห้งและเปื่อยสลายกัน เมื่อดินแห้งสัมผัสกับอากาศทำให้แร่กำมะถันกลายเป็นออกไซด์ของเหล็กและซัลเฟต เมื่อทำให้ดินเปียกซัลเฟตผสมกับน้ำกลายเป็นกรดอีกครั้งเมื่อดินถูกแก้งสลับไปมาจนกลายเป็นดินเปรี้ยวรุนแรงหรือเป็นกรดจัด จากนั้นจึงปรับปรุงดินโดยเติมปูนขาวซึ่งเป็นด่าง ร่วมกับการใช้ระบบชลประทานควบคุมระดับน้ำใต้ดินและนำน้ำมาเจือจางดินเปรี้ยวจนสามารถเพาะปลูกข้าวพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ผลไม้ เช่น เสาวรส และเลี้ยงปลา เช่น ปลานิล ได้แนวพระราชดำริแก้งดินมาจากการเลียนแบบสภาพธรรมชาติของพื้นที่ภาคใต้ซึ่งมีฤดูแล้ง ๔ เดือน ฤดูฝน ๔ เดือน การทดลองใช้วิธีนี้ระยะเวลาช่วงแล้งและช่วงฝนในรอบปีให้สั้นลง ปล่อยให้ดินแห้ง ๑ เดือน และขังน้ำให้ดินเปียกนาน ๒ เดือน ปีหนึ่งจึงมีภาวะดินแห้งและดินเปียก ๔ รอบเหมือนมีฤดูแล้งสลับฤดูฝนปีละ ๔ ครั้ง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ศึกษาวิจัยและปรับปรุงดินโดยวิธีการแก้งดินจนประสบผลสามารถแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในพื้นที่พรุให้เพาะปลูกได้ และขยายผลไปยังพื้นที่พรุบ้านโคกอิฐ - โคกโพธิ์ อำเภอดาโต๊ะ จันทบุรีนราธิวาส สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวไร่ละ ๕ - ๑๐ ถึง เป็น ๔๐ - ๕๐ ถึงเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๕ นอกจากนี้ยังนำแนวพระราชดำริแก้งดินไปใช้ในพื้นที่พรุจังหวัดปัตตานีที่มีการปลูกข้าวพันธุ์ชัยนาท ข้าวพันธุ์แก่นจันทร์ ข้าวพันธุ์เอียวพัทลุง ข้าวพันธุ์หอมสุพรรณบุรี ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชานุญาติแก่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ดำเนินการขอจดสิทธิบัตร และกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวง

พณิชน์ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสิทธิบัตรในพระปรมาภิไธย เลขที่ ๒๒๖๓๗ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับการประดิษฐ์คือกระบวนการการปรับปรุงสภาพดินเปรี้ยวเพื่อให้เหมาะแก่การเพาะปลูก (โครงการแก้แล้งดิน)

ที่มาของโครงการแก้แล้งดิน

สืบเนื่องจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จแปรพระราชฐานไปยังจังหวัดต่าง ๆ อยู่อย่างสม่ำเสมอ ในการเสด็จแปรพระราชฐานทุกครั้งมิได้เพื่อทรงพักผ่อนเช่นสามัญชนทั่วไป แต่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรหรือติดตาม โครงการต่าง ๆ ที่ทรงริเริ่มหรือมีพระราชดำริไว้ ดังนั้นเพื่อเป็นการถวายความสวัสดีแด่พระประมุขของชาติ รัฐบาลจึงสร้างพระตำหนักน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นที่ประทับในคราวเสด็จแปรพระราชฐานไว้ในหลายจังหวัด เช่น พระตำหนักกุฎีปราณีที่จังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ที่จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น

จากการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดภาคใต้ทำให้ทรงทราบว่าราษฎรมีความเดือดร้อนหลายเรื่องโดยเฉพาะในกลุ่มของเกษตรกร เช่น การขาดแคลนที่ทำกินหรือปัญหาในพื้นที่พรุซึ่งมีน้ำขังอยู่ข้างบน และตลอดปีแม้สามารถทำให้น้ำแห้งได้ดินในพื้นที่เหล่านั้นก็ยังเป็นดินเปรี้ยวจัด ทำการเกษตรได้ผลน้อยไม่คุ้มทุน พระองค์ทรงตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพระราชทานความช่วยเหลือ ดังจะเห็นได้จากความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสต่อไปนี้

“...ที่ที่น้ำท่วมนี้ หาประโยชน์ไม่ได้ ถ้าเราจะทำให้มันไหลลงพื้นน้ำขึ้นมา มีการระบายน้ำออกไปก็จะเกิดประโยชน์กับประชาชนในเรื่องของการทำมาหากินอย่างมหาศาล..”

พระองค์ทรงมอบให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่พรุซึ่งมีน้ำขังอยู่ตลอดปีทำให้เกิดประโยชน์ต่อการทำเกษตรให้ได้มากที่สุด โดยต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศของป่าพรุด้วย การที่ดินในป่าพรุเป็นดินเปรี้ยวจัดก็เพราะดินเหล่านั้นเป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุคือรากพืชเน่าเปื่อยอยู่ข้างบน และในระดับความลึกประมาณ ๑ - ๒ เมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินซึ่งมีสารประกอบไพไรต์หรือกำมะถันอยู่มาก ดังนั้นเมื่อดินแห้งกรดกำมะถันก็จะทำปฏิกิริยากับอากาศทำให้แปรสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด พระองค์จึงมีพระราชประสงค์จะแก้ไขปัญหานี้ให้กับราษฎร เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริอันเป็นต้นกำเนิดของโครงการแก้แล้งดินที่ศูนย์การพัฒนาพิภพหองฯ ความว่า “...ให้มีการทดลองทำดินให้เปรี้ยวจัด โดยระบายน้ำให้แห้งและศึกษาวิธีการแก้ดินเปรี้ยว เพื่อนำผลไปแก้ปัญหาดินเปรี้ยวแก่ราษฎรที่มีปัญหาในเรื่องนี้ในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยให้ทำโครงการศึกษาทดลองในกำหนด ๒ ปี...”

โครงการ “แก้แล้งดิน” จึงกำเนิดขึ้นโดยมีศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพหองฯ เป็นหน่วยดำเนินการสนองพระราชดำริเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดินกำมะถัน

แก้แล้งดิน เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวหรือดินเป็นกรด โดยมีการขังน้ำไว้ในพื้นที่จนกระทั่งเกิดปฏิกิริยาเคมี ทำให้ดินเปรี้ยวจัดจนถึงที่สุด แล้วจึงระบายน้ำออกและปรับปรุงสภาพพื้นพุดินด้วยปูนขาวจนกระทั่งดินมีสภาพดีพอที่จะใช้ในการเพาะปลูกได้

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในเขตจังหวัดนราธิวาส เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔

ทรงพบว่า ดินในพื้นที่พรุที่มีการชักน้ำออกเพื่อจะนำที่ดินมาใช้ทำการเกษตรนั้นแปรสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด ทำให้เพาะปลูกไม่ได้ผล จึงมีพระราชดำริให้ส่วนราชการต่าง ๆ พิจารณหาแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่มีน้ำแช่ขังตลอดปีให้เกิดประโยชน์ในทางเกษตรมากที่สุด และให้คำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศด้วย การแปรสภาพเป็นดินเปรี้ยวจัดเนื่องจากดินมีลักษณะเป็นเศษอินทรีย์วัตถุ หรือซากพืชเน่าเปื่อยอยู่ข้างบน และมีระดับความลึก ๑ - ๒ เมตร เป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงิน ซึ่งมีสารประกอบกำมะถัน ที่เรียกว่า สารประกอบไพไรต์ (Pyrite : FeS_2) อยู่มาก ดังนั้นเมื่อดินแห่งสารไพไรต์จะทำปฏิกิริยากับอากาศปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินแปรสภาพเป็นดินกรดจัดหรือเปรี้ยวจัด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริจึงได้ดำเนินการสนองพระราชดำริโครงการ “แก้งดิน” เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดิน เริ่มจากวิธีการ “แก้งดินให้เปรี้ยว” คือทำให้ดินแห้งและเปื่อยสลายกันไป เพื่อเร่งปฏิกิริยาทางเคมีของดิน ซึ่งจะไปกระตุ้นให้สารไพไรต์ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในอากาศ ปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดจนถึงขั้น “แก้งดินให้เปรี้ยวสุดขีด” จนกระทั่งถึงจุดที่พืชไม่สามารถเจริญงอกงามได้ จากนั้นจึงหาวิธีการปรับปรุงดินดังกล่าวให้สามารถปลูกพืชได้ วิธีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดตามแนวพระราชดำริคือควบคุมระดับน้ำใต้ดิน เพื่อมิให้สารไพไรต์ ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนหรือถูกออกซิไดซ์

วิธีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดตามแนวพระราชดำริ มีดังนี้

๑. ควบคุมระดับน้ำใต้ดิน เพื่อป้องกันการเกิดกรดกำมะถันจึงต้องควบคุมน้ำใต้ดินให้อยู่เหนือชั้นดินเลนที่มีสารไพไรต์อยู่ เพื่อมิให้สารไพไรต์ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนหรือถูกออกซิไดซ์
๒. การปรับปรุงดิน มี ๓ วิธีการ ตามสภาพของดินและความเหมาะสม คือ
 - ๒.๑ ใช้น้ำชะล้างความเป็นกรด เมื่อล้างดินเปรี้ยวให้คลายลงแล้วดินจะมีค่า pH เพิ่มขึ้นอีกทั้งสารละลายเหล็กและอลูมิเนียมที่เป็นพิษเจือจางลงจนทำให้พืชสามารถเจริญเติบโตได้ดี โดยเฉพาะถ้าหากใช้ปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสเฟตก็สามารถให้ผลผลิตได้
 - ๒.๒ การใช้ปูนผสมคลุกเคล้ากับหน้าดิน เช่น ปูนมาร์ล ปูนฝุ่นซึ่งปริมาณของปูนที่ใช้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของความเป็นกรดของดิน
 - ๒.๓ การใช้ปูนควบคู่ไปกับการใช้น้ำชะล้างและควบคุมระดับน้ำใต้ดิน เป็นวิธีการที่สมบูรณ์ที่สุดและใช้ได้ผลมากในพื้นที่ซึ่งดินเป็นกรดจัดรุนแรง และถูกปล่อยทิ้งเป็นเวลานาน
๓. การปรับสภาพพื้นที่ มีอยู่ ๒ วิธี คือ
 - ๓.๑ การปรับระดับผิวหน้าให้มีความลาดเอียง เพื่อให้น้ำไหลไปสู่คลองระบายน้ำ
 - ๓.๒ ตักแต่งแปลงนาและคันนาใหม่ เพื่อให้เก็บกักน้ำและระบายน้ำออกไปได้
๔. การยกร่องปลูกพืช สำหรับพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล หรือไม้ยืนต้นที่ให้ผลตอบแทนสูง ถ้าให้ได้ผลต้องมีแหล่งน้ำชลประทานเพื่อขังและถ่ายเทน้ำได้เมื่อน้ำในร่องเป็นกรดจัด การยกร่องปลูกพืชยืนต้นหรือไม้ผลต้องคำนึงถึงการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่นั้น หากมีโอกาสเสี่ยงสูงก็ไม่ควรทำ หรืออาจยกร่องแบบเตี้ย ๆ พืชที่ปลูกเปลี่ยนเป็นพืชล้มลุกหรือพืชผัก และควรปลูกเป็นพืชหมุนเวียนกับข้าวได้

วิธีการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการเกษตร

๑. เพื่อใช้ปลูกข้าว

- เขตชลประทาน
 - ดินที่มีค่า pH น้อยกว่า ๔.๐ ใช้ปูนอัตรา ๑.๕ ตัน/ไร่
 - ดินที่มีค่า pH ระหว่าง ๔.๐ - ๔.๕ ใช้ปูนอัตรา ๑ ตัน/ไร่
- เขตเกษตรน้ำฝน - ดินที่มีค่า pH น้อยกว่า ๔.๐ ใช้ปูนในอัตรา ๒.๕ ตัน/ไร่
 - ดินที่มีค่า pH ระหว่าง ๔.๐ - ๔.๕ ใช้ปูนอัตรา ๑.๕ ตัน/ไร่
- ขั้นตอนการปรับปรุงดินเปรี้ยว

หลังจากหว่านปูนให้ทำการไถแปรและปล่อยน้ำให้แช่ขังในนาประมาณ ๑๐ วัน จากนั้นระบายน้ำออกเพื่อชะล้างสารพิษและขังน้ำใหม่เพื่อรอปักดำ

๒. เพื่อใช้ปลูกพืชล้มลุก

- การปลูกพืชผัก มีวิธีการ คือ
 - ยกร่องกว้าง ๖ - ๗ เมตร ระบายน้ำกว้าง ๑.๕ เมตร และลึก ๕๐ ซม.
 - ไถพรวนดินและตากดินทิ้งไว้ ๓ - ๕ วัน
 - ทำแปลงย่อยบนสันร่อง ยกแปลงให้สูง ๒๕ - ๓๐ ซม. กว้าง ๑ - ๒ เมตร เพื่อระบายน้ำบนสันร่อง และเพื่อป้องกันไม่ให้แปลงย่อยแฉะ เมื่อรดน้ำหรือเมื่อมีฝนตก
 - ใส่หินปูนฝุ่นหรือดินมาร์ล ๒ - ๓ ตัน/ไร่ คลุกเคล้าให้เข้ากับดิน ทิ้งไว้ ๑๕ วัน
 - ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ๕ ตัน/ไร่ ก่อนปลูก ๑ วัน เพื่อปรับปรุงดิน

๓. เพื่อปลูกไม้ผล

- สร้างคันดินกั้นน้ำล้อมรอบแปลงเพื่อป้องกันน้ำขัง และติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อระบายน้ำออกตามต้องการ
- ยกร่องปลูกพืชตามวิธีการปรับปรุงพื้นที่ที่มีดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกไม้ผล
- น้ำในกระบายนํ้าจะเป็นน้ำเปรี้ยว ต้องระบายออกเมื่อเปรี้ยวจัดและสูบน้ำจัดมาแทนช่วงเวลาถ่ายน้ำ ๓ - ๔ เดือนต่อครั้ง
- ควบคุมระดับน้ำในกระบายนํ้าไม่ให้ต่ำกว่าชั้นดินเลนที่มีสารประกอบไฟไรต์ เพื่อป้องกันการเกิดปฏิกิริยาที่จะทำให้ดินมีความเป็นกรดเพิ่มขึ้น
- ใส่ปูน อาจเป็นปูนขาว ปูนมาร์ล หรือหินปูนฝุ่น โดยหว่านทั่วทั้งร่องที่ปลูกอัตรา ๑ - ๒ ตัน/ไร่
- กำหนดระยะปลูกตามความเหมาะสมของแต่ละพืช
- ขุดหลุม กว้าง ยาว และลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. แยกดินชั้นบนและดินชั้นล่าง ทิ้งไว้ ๑ - ๒ เดือนเพื่อฆ่าเชื้อโรค เอาส่วนที่เป็นหน้าดินผสมปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก หรือบางส่วนของชั้นดินล่างแล้วกลบลงไปหลุมให้เต็ม ใส่ปุ๋ยหมัก ๑ กก./ต้น โดยผสมคลุกเคล้าให้เข้ากับปูนในอัตรา ๑๕ กก./หลุม

- ดูแลปราบวัชพืช โรค แมลง และให้น้ำตามปกติ สำหรับการใส่ปุ๋ยบำรุงดินขึ้นกับความต้องการและชนิดของพืชที่จะปลูก
- การปลูกพืชไร่บางชนิด กระทำได้ ๒ วิธี คือ
 - แบบยกร่องสวนและแบบปลูกพืชครั้งที่ ๒ หลังจากการทำนา
 - การปลูกพืชไร่แบบยกร่องสวนมีวิธีเตรียมพื้นที่เช่นเดียวกับการปลูกพืชผัก
 - การปลูกพืชไร่หลังฤดูทำนาซึ่งอยู่ในช่วงปลายฤดูฝน การเตรียมพื้นที่ต้องยกแนวร่องให้สูงกว่าการปลูกบนพื้นที่ดอน ๑๐ - ๒๐ ซม. เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำแช่ขังถ้ามีฝนตกผิดฤดู ถ้าพื้นที่นั้นได้รับการปรับปรุงโดยการใช้ปุ๋ยมาแล้ว คาดว่าคงไม่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยอีก

หนังสืออ้างอิง

จิราภา เต็งไตรรัตน์ : และคณะ. (๒๕๔๔). **เศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. (๑๕๔๗). **โครงการตามแนวพระราชดำริ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : ศยาม.

ล้วน สายยศ : และ อังคณา สายยศ. (๑๕๔๓). **พระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (๒๕๔๘). **แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**.

สืบค้นเมื่อ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘, จาก <http://kloganrkhangdin.ac.th/pharhchakorr.asp?!!D=๓๑๙๕,๖๐๐๓๕๐>

ใบงานที่ ๑ สรุปความรู้

เรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องควาหวาน

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปความรู้จากแฟ้มแห่งการเรียนรู้

๑. ประวัติผู้แต่ง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ผลงานการประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่ง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ลักษณะคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....
--

ใบงานที่ ๒

เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

คำสั่ง ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วจากแฟ้มแห่งการเรียนรู้

กลุ่มที่ ๑

แกงไก่มีมันเนื้อ	นพคุณ พี่เอย
หอมยี่ห่วยรสฉุน	เฉียบร้อน
ชายใดบริโภคคุณูช	พิศวาส หวังนา
แรงอยากยอหัตถ์ซ้อน	อกให้หวานแสง ฯ

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๒

น้ำมันแกงกะทิ
ขายได้ก็สิ้นแกง

หอมยี่หร่าสร้อยแรง
แรงอยากให้ไฟค้นหา

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๓

ยาใหญ่ใส่สารพัด
รสดีด้วยน้ำปลา

วางจานจัดหลายเหลื้ตรา
ญี่ปุ่นล้ำย้าชวนใจ

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๔

ดับเพลิงกลัวกลิ่นตม เจือน้ำส้มโรยพริกไทย
โอชาจะหาไหน ไม่มีเทียบเปรียบมือนาง

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๕

หมูแนมแหลมเลิศรส พร้อมพริกสดใบทองหลาง
พิศห่อเห็นรางซาง ห้างห่อหวานป่วนใจโหย

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๖

ก้อยกึ่งปรงประทีน
รศทิพย์หทัยมาโปรย

วางถึงลิ้นดินแดโดย
ถาจะเปรียบเทียบทันขวัญ

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่ ๗

เทพโพนเนื้อทอง
นำชดรสครามครัน

เป็นมันย่องล่องลอยมัน
ของสวรรค์เสวยรมย์

ถอดความได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล. (๒๕๕๔). **บรรทัดฐานภาษาไทยเล่ม ๑ ระบบเสียงอักษรไทย การอ่านคำและการเขียน**

สกดคำ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (๒๕๕๕). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. (๒๕๔๗). **การใช้ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (๒๕๔๒). **ชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่.** กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (๒๕๕๑). **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**

เล่มที่ ๓๓ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/> [วันที่ค้นข้อมูล : ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘]

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/> [วันที่ค้นข้อมูล : ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘]

พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (๒๕๕๔). **คู่มือครู ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม. ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (๒๕๕๔). **คู่มือครู ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม. ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

วาสนา บุญสม. (๒๕๔๑). **การใช้ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ศึกษาธิการ, กระทรวง (๒๕๕๔). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาดพร้าว.

ศึกษาธิการ, กระทรวง (๒๕๕๗). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๒๙). **การคัดลายมือ.** กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.